

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

IX. Iac. Sadoletvs Cardinalis Paulo III. Pont. Max. S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

Principibus ea obtinere contendam: sed meam spem duntaxat
in tua optima aduersus me voluntate, quam mihi saepe benignis-
simis verbis offendisti, & quam nulla adhuc occasio cōlectuta est,
reprobam habeam. Tranquillum equidem semper habens ani-
mum, & nulla solicita expectatione suspensum, quod constan-
tiam animi malo & modelium retinere, quam plurimos fructus
vestigium ecclesiasticorum acquirere: ut in omnibus pudor
meus mutu, non flagitandi importunitas proficit. Verum hæc ego
fonsesse verbofus: cum sanctitate tamen tua, tanquam cum pa-
rente eg. Reliqua nunc agam, ut cum domino meo, ut cum Prin-
cipe. Si indicarem, Pater sancte, meam istic aut operam, aut pre-
sentum valde opportunam esse visitatibus publicis: nullo expe-
diendo imperio, nulla ratione incommodi ullius habira, ad Vi-
rem statim aduolam: neque me aut valetudinis meæ, aut et-
iam penituli cogitatio usquam retinuerit. Cum vero in tanto
conflio tuo, tantaque sapientia, adstantibus etiam tibi tot pru-
dentissimis doctissimisque patribus, quorum tanquam orbis ter-
re lumina abs te habitus deleculus est, mel consilij autoritas pa-
rum, aut nihil elucere inter ceteros poscit: sanctitaté tuam sum-
metragam à me solo, ut cum bona ipsius venia commorari hinc
vix ad ver proximum, quo tempore in Italiam & ad concilium
omnino cogito: colligereque tantisper mecarum fortunatum re-
liquas mihi licet: in quo magnum in me collatum abs te bene-
ficium sum arbitraturus. Sin alter sanctitatis tua sententia est,
eaque me vult ad Vrbem omnino accedere, si leui modò signifi-
catione hanc eius voluntatem cognouero, accurram, & appropre-
rabo: neque me cauta, neque difficultas vila detinebit, quo mihi
nisi teibi & ceteris offendam, nihil omnium rerum mihi ma-
gi esse cordi, quām ut præsto sim, & paream iussis omnibus, ac
mandans tuis. Quodque hic manere aliquandiu cupiam, rotum
necessitatis ciuitatam esse: quod vero in Vrbem & ad sanctitatem
tuam accedere, ipsa iubente paratus sim, id est propria &
perpetua mea voluntatis. Vale. Carpenteracti, Idibus Octo. M.
D. XXXVIII.

IX.

IAC. SADOLETVS CARDINALIS

Paulo III. Pont. Max. S. P. D.

CVM huc esset allatus nuntius de creatione Cardinalium,
quos sanctitas tua proxime in Amplissimum collegium co-
piasse: equidem de ceteris nihil mihi ad iudicandum assumens,
quorum vicem moresq; ignoro: farisq; confidens abs te omnia
explicenter, & optimæ ratione fuisse acta: de Scoto illo veche-

T 3 mentier

menter probati consilium tuum. Perspexi enim penitus cim
titudinem animi tui, cum vim singularis prudencie, pre-
pati non vis; impium Regem vacantem domiticis humanis
periculorum suspicionibus, impunit ac licenter in depon-
Dei Ecclesia debacchari, quod consilium simul & factum in-
tatis tuae Deum immortalis fortunaturum esse non dubio-
que ut ita eniat, Deum eundem precor. Quod vero inter-
teros unum adhuc Venerum in ordinem legendum nostrum
referuisti, en Pater sancte occasio & locus, quo laudes ma-
test clarissimo viro, & omni virtute, doxtrina, eloquentia
natisim, hunc honorem si detulerit, non tam quidem in-
vam comparare gloriam praecari fui in hominibus dilig-
iudicij, quam veterum & iam partam confirmare: ut non
ab his, qui abs te honestantur, sed praeter ea ab omnibus que
to orbe terrarum coniectos habent in oculos, cum lau-
feratur in celum tua virtus, animi magnitudo, sapientia
maxima tibi & perennis gratia habeatur. Est enim omnino
mune beneficium, quod confertur in hominem, & bene-
tis antea meritum, & paratum ad bene merendum. Quin
Petrus Bembus est, qui hoc etiam magis beneficentia rea-
tur amplectendus, quod complures annos diligenter aqua-
norifice Romanæ curiae inseruit. Quam vnam in me plor-
nem sanctitas tua fecuta est: cum me nō alii meis mensis
incredibili benignitate ac liberalitate deferuerit in eum ordinis
vnde multa celebritas & bona fama magis etiam excedens
quam ex honore ipso acquisita est. Pro quo amplius insigni
me beneficio, si me perpetuo adstrinet tibi, tuoque custodi-
ri & nominis esse sentio: cupio etiam a sanctitate mainten-
Bembum summum virum pari quodammodo euidentem
collegam fero natus, non me vno & simplici vinculo, quod
quam eo firmissimo & artissimo: fed pluribus, & nunquam
tricabilibus laqueis tibi obligari fore. Deus omnipotens
& cepta & consulta sanctitatis tuae ad optatum faciem, &
dem tibi gratum, acceptumque perducat. Carp. Non. In-

X.

IAC. SADOLETVS CARDINALIS
Paulo III. Pont. Max. S. P. D.

PRIMVM deprecor sanctitatem tuam ut milii libertus fer-
re quād humiliarem meam deceat, meum apud ipsam
derium expromti, ignoroscere ne graueretur: deindeve quod
sturus sum, pro sua sapientia examineret, & perpendat. In de-
enim singularis tuę sanctitatis humanitas, in qua ipsa quoq;